

УДК 378.013 - 014

INFLUENCE OF EDUCATIONAL INNOVATIONS ON THE CREATIVE DEVELOPMENT OF FUTURE TEACHERS LEARNING A FOREIGN LANGUAGE**ВПЛИВ ОСВІТНЬОЇ ІННОВАТИКИ НА ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ****Lebid I. / Лебідь І.В.***Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»**КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»***Levchuk O. / Левчук О.А.***PH D/к.філол.н., доцент**Uman Pavlo Tychyna State Pedagogical University**Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Анотація. У статті обґрунтовано сутність інноватики як окремої галузі наукового знання. Представлено сучасні вимоги до професійної підготовки майбутніх педагогів у контексті розвитку креативних професійних здібностей. Доведено доцільність використання інноваційних технологій у процесі формування творчої обдарованої особистості майбутнього педагога. Інноваційні педагогічні технології спрямовуються на забезпечення творчого розвитку студентів у різних видах освітньої діяльності за нових ринкових умов.

Ключові слова: творча активність, інноваційні технології навчання, освітня інноватика, риси професійності.

Вступ.

Творча активність – це властивість особистості, яку слід розвивати у кожного студента, незалежно від рівня розвитку його творчих здібностей. Завдання вищої школи – виявити і розвинути їх в освітній діяльності. Розвинути креативні професійні здібності – це означає озброїти майбутнього фахівця способом діяльності, навичками виконання майбутньої роботи, створити умови для розвитку обдарованості.

Метою дослідження є вирішення проблеми формування творчої обдарованої особистості майбутнього педагога у процесі використання інноваційних технологій навчання, заохочення, сприяння і проведення комплексної роботи, спрямованої на забезпечення умови для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності.

Основний текст.

Творче самовираження не виключає репродуктивного самовираження студентів в освітній діяльності. У процесі використання інноваційних технологій навчання розвиток творчого самовираження удосконалює старі і створює нові знання, навички і вміння, розширює межі їх застосування, підвищує рівні оволодіння ними, репродуктивна діяльність збагачується елементами творчої діяльності студентів. Творча активність і творча діяльність – взаємопов'язані і взаємообумовлені поняття. Творча активність є динамічною умовою становлення і реалізації творчої діяльності при сформованості творчої

активності. Виховання і розвиток творчої активності дозволить підготувати студентів до професійної діяльності, навчить долати труднощі, успішно працювати в екстремальних умовах, розв'язувати раціональні завдання, бути креативним в умовах виконання щоденної професійної роботи.

Велику увагу питанню творчості у своїх наукових працях приділяв Л.Виготський. Я.Пономарьов розробив концепцію розвитку і впливу внутрішнього плану дій на процес творчості. О.Лук займався проблемою впливу розумових здібностей на процес творчості. В.Моляко наголошував на необхідність творчого тренінгу. І.Волков, Л.Івахненко та інші наголошували, що творчості необхідно спеціально вчити.

В межах існуючої системи освіти виділяють моделі навчання:

- трансляційна;
- формуюча;
- розвиваюча;
- активізуюча;
- вільна [3].

Педагогічна технологія означає ланцюжок логічно впорядкованих навчальних кроків, актів і циклів у процесі навчання, передбачає формування цілей через результати навчання. Необхідно перетворити навчання у своєрідні технологічні процеси з гарантованим результатом.

Для педагогічних технологій характерним є систематичний підхід врахування досягнень педагогіки, психології, соціології, теорії управління тощо. Метою педагогічних технологій є постійне збагачення досвідом творчості і формування механізму самоорганізації і самореалізації особистості. Реалізація такого завдання вимагає іншого підходу до навчання, до виділення і моделювання видів діяльності, допомагає виробити у студентів активне ставлення до вивчення іноземної мови.

Сучасна модель освіти включає:

- 1) предмет пізнання;
- 2) способи діяльності;
- 3) досвід творчої діяльності;
- 4) емоційно-ціннісне ставлення до світу;
- 5) взаємозалежність рівня розвитку та успіху у навчанні.

Тому, викладачі від здобувачів освіти при вивченні іноземної мови, вимагають:

- самоорганізацію;
- організацію навчальної діяльності;
- розвивати аналітичні здібності;
- формувати уміння пізнавальної діяльності;
- самостійність;
- творче ставлення до завдань;
- сформованість мотиваційної сфери;
- наявні знання з іноземної мови;
- формування ціннісних орієнтацій та установок тощо.

Викладачі іноземної мови відкривають у студентів можливість процесу

самореалізації себе як особистість. Творчі студенти досягають надійних засобів саморегулювання, самооцінки і внутрішнього стимулювання, що веде до комфортної душевної рівноваги. Педагогічна технологія – втілення бачення світу, розуміння особистості, її спроможності самореалізуватись у динамічному житті за нових ринкових умов.

Розвиток студента на всіх етапах його життєдіяльності – це умови, засади всебічного розвитку особистості, забезпечення її творчого потенціалу, реалізації здібностей, зростання компетентності, удосконалення отриманих знань, умінь, навичок у майбутній професійній діяльності.

Інноватика як наукова дисципліна розкриває сутність наукового проектування і мистецького втілення, виявляє закономірні зв'язки між традиціями і новаціями, обґрунтовує моделі системних нововведень в закладах освіти.

Основними складовими освітньої інноватики є:

- а) теорія створення інновацій у системі освіти;
- б) методологія сприйняття, оцінки та інтерпретацій нового у соціології, дидактиці, психології, педагогічному менеджменті;
- в) технологія і досвід практичного застосування освітніх інновацій[1].

Виділяють дослідницькі завдання освітньої інноватики:

- обґрунтування її місця у системі загальнонаукового і соціально-психологічного знання;
- висвітлення основних функцій та їх роль в теоретичному осмисленні шляхів реформування системи освіти;
- визначення перспектив функціонування, розвитку і управління освітніми закладами;
- застосування і впровадження освітньої інноватики як критеріальної оцінки перспективного педагогічного досвіду;
- розроблення понятійно-категоріального апарату освітньої інноватики;
- розкриття тенденцій розвитку інноваційних процесів у системі національної освіти;
- підготовка рекомендацій щодо практичного втілення інноваційних процесів.

Перспективними напрямками освітньої інноватики є:

- інноватика як окрема галузь наукового знання;
- інноваційні процеси в освіті як предмет методологічного дослідження;
- наукова проблематика інноваційних процесів у сучасній філософії освіти;
- стратегічний розвиток засад теоретичної освітньої інноватики;
- суперечності інноваційної діяльності і способи їх розв'язання;
- оновлення освітньої практики на основі соціально-психологічних закономірностей розвитку інноваційних процесів;
- зміст, структура і функції освітньої інноватики;
- прикладні аспекти обґрунтування освітньої інноватики;
- інноватика у системі наукового знання;
- необхідні і достатні умови реалізації інноваційних процесів у освіті;

– норми інноваційної діяльності тощо.

Виділяють *типи навчання*:

- 1) підтримуюче;
- 2) інноваційне;
- 3) шокове [1].

Тенденція до неперервності освітнього процесу на рівні особистості потребує структурного і змістового його оновлення. Відбувається процес інтеграції різних підходів до навчання у світовій практиці, виникає потреба вчителів у нових освітніх технологіях.

Визначають загальні закони *перебігу інноваційних процесів*:

- закон незворотної дестабілізації інноваційно-освітнього середовища;
- закон фінальної реалізації інноваційного процесу;
- закон стереотипізації освітніх інновацій;
- закон зворотності освітніх інновацій.

Інноваційні педагогічні технології спрямовуються на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності при вивченні іноземної мови в сучасних умовах. В основі оновлення методів, прийомів навчальної діяльності є гуманістичні стосунки, партнерські відносини, принципи рівноправного діалогу викладач–студент. Визначальною спрямованістю такої роботи є розвиток самостійності студентів, їхньої пізнавально-дослідницької діяльності, систематичне формування у них вмінь відстоювати свою точку зору, оцінку життєвих фактів і явищ, власні погляди, переконання та ідеали.

У процес вивчення іноземної мови впроваджуються інноваційні технології: інформаційні, комп'ютерні, інтегровані курси, модульно-кредитне навчання, модульно-розвивальне навчання, рейтингова система оцінювання знань, активні методи навчання, дистанційне навчання тощо. Тому визначальна роль у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя належить викладачу іноземної мови, його творчості.

Під час занять з іноземної мови викладач розвиває творчу уяву, використовуючи комплекс вправ, рольові та ділові ігри, моделювання професійних завдань на кмітливість, які ламають стереотипи. У ході занять студенти вчать користуватися методами генерації ідей, такими, як метод мозкового штурму, метод фокальних об'єктів та метод морфологічного аналізу. Важлива роль для розвитку творчого мислення студентів, має опанування системним оператором, вирішення завдання, які представляють собою фантастичні ситуації, що містять суперечність і вимагають її розв'язання[5].

Інноваційні педагогічні технології спрямовуються насамперед на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності при вивченні іноземної мови.

Професійність педагога характеризується рисами:

- педагог повинен бути організатором, систематично діяти на психологію студентів;
- педагог вміє перетворити студента у суб'єкт самовиховання, самоосвіти;
- кваліфікація педагога полягає в його умінні трансформувати державні

цілі у педагогічні.

Від педагога вимагається система послідовних дій, направлених на досягнення цілей освіти які висуюються сучасним суспільством. Діяльність педагога включає *напрямки*:

- конструктивна діяльність;
- організаційна діяльність;
- комунікативна діяльність;
- гностична діяльність [3].

Важливими умовами міцного засвоєння знань і умінь при вивченні іноземної мови, застосування їх на практиці є: мистецтво педагога викликати інтерес до предмету та активне відношення студента до навчальної роботи.

Освітній процес в умовах закладів вищої освіти повинен:

- ✓ бути імітацією середовища, в якому будуть жити і працювати студенти;
- ✓ містити у собі конкретну мету, і проблеми діяльності;
- ✓ забезпечувати формування у студентів здатності вирішувати практичні задачі при опануванні іноземною мовою.

Висновки.

Інноваційні технології навчання впливають на проблеми формування творчої особистості майбутнього вчителя, сприяють проведенню комплексної роботи, спрямованої на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності при вивченні іноземної мови. В основі лежить принцип безпосередньої участі, який зобов'язує викладача зробити кожного студента учасником освітнього процесу що шукає шляхи і способи вивчення іноземної мови. Інноваційні технології навчання формують моральний, інтелектуальний, фізичний, естетичний розвиток студентів, впливають на активність студентів на заняттях, розвивають творче самовираження.

Література:

1. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід (дидактичний аспект)/ Ю.В.Васьков. Х.: Скорпіон, 2000. 120 с.
2. Галузінська М.І. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до впровадження креативних технологій навчання: монографія / М.І. Галузінська. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 185 с.
3. Галузінська М. І. Підготовка майбутніх вчителів до впровадження креативних технологій навчання. Частина 1: монографія/[авт.кол.: Галузінська М. І., Браславська О.В., Красноштан І.В. та ін.]. Умань:, 2021. с.197.
4. Пащенко М.І. Інноваційні технології навчання: словник-довідник. навчальний посібник/ М.І.Пащенко. Умань: ПП Жовтий, 2016. 236 с.
5. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія/ За ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 504 с.

Literature:

1. Yu.V. Vaskov Pedagogical theories, technologies, experience (didactic aspect)/ Yu.V. Vaskov. Kh.: Skorpion, 2000. 120 p.

2. Galuzinska M.I. Theory and practice of training future teachers to implement creative learning technologies: monograph / M.I. Galuzinska Uman: VOC "Vizavi", 2020. 185 p.
3. Galuzinska M. I. Preparation of future teachers for the implementation of creative learning technologies. Part 1: monograph/[authors: Galuzinska M. I., Braslavskaya O. V., Krasnoshtan I. V. and others]. Uman :, 2021. p.197.
4. Pashchenko M.I. Innovative learning technologies: a reference dictionary. study guide/ M.I. Pashchenko. Uman: PP Zhovtyy, 2016.236 p.
5. Professional pedagogical education: innovative technologies and methods: Monograph/ Ed. O.A. Dubasenyuk Zhytomyr: Publication of ZhDU named after I. Franka, 2009. 504 p.

***Abstract** The article substantiates the essence of innovation as a separate field of scientific knowledge. The modern requirements for the professional training of the future teachers in the context of the development of creative professional skills are presented. The expediency of using innovative technologies in the process of forming of the gifted personality of a future teacher has been proved. Innovative pedagogical technologies are directed to ensure the creative development of the students in different types of educational activities in new market conditions.*

***Key words:** creative activity, innovative learning technologies, educational innovation, professional traits.*